

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 — " "
Negyedévre 2 — " "
Egy hónapra 1 — " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **ZOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IJ. MÓRIZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többes ri-
radások alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Ha jogdíj, a la-
den külön beiktatást 30 kr.

Nemzetközi munkásvédelem.

Debreczen, okt. 29.

A katedrai-szociálizmus üres szó-
puffogatásainál mélyebben vág a gya-
korlati életbe az az akció, melyet az
ép lefolyt zürichi kongresszus indított a
szociális bajok orvoslására s a munkás-
kérdés nemzetközi uton való békés meg-
oldására.

Rökönszenvünkkel találkozunk az ak-
ció, mert egyedüli helyes eszközt látjuk
abban az állam mai alapjait veszélyez-
tető s az agitáció minden áldatlan
eszközével fellújt problema valódi fölís-
merésének s az ennek nyomán várható
törvényhozási intézkedéseknek.

Jól tudjuk azt, hogy a nemzetközi
függőség azon viszonyánál fogva, mely-
ben ma a termelésnek minden ága van,
egy ország ipari törvényhozása nem
lehet teljesen autonóm s nem mozoghat
kénye-kedve szerint. Svájc az érdem,
hogy a nemzet tanács bizottsága indit-
ványt tett a szövetségi tanácsnak a
munkásvédelem kérdésének nemzetközi
szabályozására s ez értelemben már a
mult évben előterjesztést tett a szövet-
ségi tanácsnak a szövetség mindkét tör-
vényhozó testülete: a nemzeti tanács és
a rendi tanács.

Ily alapon indult meg a lefolyt kon-
gresszus, melyen a parlamentek tagjai
s az érdekelt államok delegáltjai ezentul

évről-évre alkalmat fognak nyerni esz-
méik kicserlésére s nézeteik megvita-
tására.

Szükséges-e bővebben részletezni e
lépés horderejét és fontosságát? Megva-
lósulását jelenti ez egy régi érzett szük-
ségnek, hogy a különböző aspirációk a
szociális téren egy góczba gyűjtessenek
s megtalálják magokra nézve a legfőbb
nyilvánulati formát.

Hogy csak egy konkrét példát em-
lítsünk, míg a munkásosztály májusi
pontozataink egyik lényeges követelése
épen a nyolcz órai munkaidő, addig a
svájci szociálisták egyelőre megeléged-
nének a tizenegy óra munka tíz órára
való rövidítésével. De a mi a törvény-
hozást és a hatóságokat mindaddig visz-
szatartotta a követelések teljesítésétől,
ez az az alapos aggodalom volt, hogy
ha a törvény egyszerre tíz órára korlá-
tolná a munkaidőt, (ugy) lehetlenség
volna fölvenni a harcot az idegen ver-
sennyel.

Másképp állna a dolog természetesen,
ha ezt a reformot a nemzetek egyaka-
ratu elhatározása léptetné életbe s az
erkölcsi szolidaritás kényszerével való-
sítaná meg.

De a munkáskérdés nemzetközi ala-
pon leendő rendezésére még áldasosab-
ban hatna egy oly organum létesítése,
mely a munkásvédelemmel foglalkozó
összes törvényeknek és hivatalos közle-

ményeknek egy központi szervezetben
való összegyűjtését és közzétételét fog-
lalná magában, ide számítva az iparren-
dészetre s az asszonyok és kiskorúak
védelmére fennálló szabályokat is, to-
vábbá a munkaidő tartalmát, az éjjeli és
vasárnapi pihenést szabályzó intézkedé-
seket, ugy az államszolgálatban, mint a
közlekedési vállalatoknál, (posta, vasut,
hajózási vállalatok, lovasutak, közuti
vasutak, távirat, telefon), végül a ta-
nonczügy, a gyárak, üzemek és szállítási
vállalatok, magánjogi felelőssége, a mun-
káslakások, az ipari és mezőgazdasági
munkások betegség, inség, rokkantság,
baleset elleni biztosítása s a munka-
kamarak szervezése terén elért eredmé-
nyeket.

Ezek azok a feladatok, melyeknek
fölemelése a nemzetközi munkásvédelem
szervezése útján megmutatja a kibonta-
kozást a száraz legfélelmezből, legfenye-
getőbb komplikációjából.

— á —

BELFÖLD.

A képviselőház ülése. Tegnap dél-
ben 12 órakor Szilágyi Dezső elnöklete alatt
a képviselőház ülést tartott, melyen az elnök
bemutatta Darvas Bela szikszói mandátumát.
Azután választások voltak. A függő államadós-
ságot ellenőrző bizottságba póttagnak Schmidt
Gyulát, a valuta bizottságba póttagnak
Dedovich Györgyöt, a vízügyi bizottságba
rendes tagnak Csincsek Flóriánt és az össze-

Oh jer Sulammith, jer velem!
Es mamortson el bennünket
A boldogságos szerelem.

Jánosi Zoltán.

A bíró ur büne.

Irta: Vértessy Gyula.

Most a télen történt. Bal utáni reggel volt
s a vigadóból egyenesen odamentem a mi
rendes kis vendéglőnkbe, ahol olyankor már
korhelyekest lehetett kapni.

De bizony ott nem volt még készen
semmi sem és a fiúk sem voltak ott. Haza-
mentem, de utközben a lumpszellem feleb-
redt bennem, meg aztán elfogott a szomszág
is, elég az hozzá, hogy bementem az első
korc-mába, melyet nyitva találtam.

Odakint már erősen pirkadtott és a piz-
kos szürke színű égen kezdett áttörni a téli
reggel sárgásfehér, páraszerű világossága,
mely beszűrődve a jégvirágokkal borított abla-
kon, összevegyült a szoba levegőjének porával
gőzével és füstjével és úgy ölelte körül a szoba
közepén lobogó két gazlangot. Mintha valami
pizkos színű üvegharanggal lettek volna leta-
karva a gázlangok olyan bágyadtan, homályo-
san pislogtak.

Széles hátú, vastaglábú faszékek egymásra
rakva heverték az asztalon: a becsukott jég-
szekrény előtti bádogasztalon pedig mosatlan

A „DEBRECZEN” TÁRCSÁJA.

Sulammith.

— A Debreczen eredeti társczája. —

Szabadon nőttem, mint a puszta
Uralkodó királyi vad.
Nyakambt járóm, lábamon láncz
Nincsen. Szabad vagyok, szabad.
Urak kegyéből hulló morzsa
Nem hizlalt engemet soha.
Egyforma semmi volt előttem
Nagyok haragja, mosolya

Kínáltak fenyes szolgálást
Es hozzá pénzt sokat, sokat.
Szabad szegénység volt a jelszóm,
El hat az aranylánczokat!
Koldus bizony, de büszke voltam.
Hizelges nem volt kenyerem.
S elég ma is: ha kő a párnám,
Melyen magam kiheverem.

Ha ad hajleket majd a végzet,
Az csak nádas viskó lehet,
Melyben világot gyöngye mécsnek
Halvány sugára hinteget.
Sok imádságra hull az égből
Majd a mindennapi kényér
De nem cserélnék mégse dussá,
Ki buza garmadán henyel.

Ott lesz Sulammith. Egyik karja
Párnám lesz lágy fehér selyem.
A másik karja takaróm lesz,
Királyi a nyagvó helyem.
Kéblének hullámszája ringat,
Aludni szive nem hagy am,
Mélységes lángu két szeméből
A csillagos menny néz reám.

Most még a pusztaiban bolyongok,
De utitársam a remény.
Hogy azt a földet melyre vágyom,
A Kanaánt elértem éa.
Enyém lesz akkor majd Sulammith,
Kinek fény nem kell csak szivem.
Oh Istenem ha öt magammal
Puha fészkeembe elviszem!

Ő az, kit alkotál szivemnek,
Hogy, kit nem ért más érte meg,
Ő az, ki önkent választotta
Vagyom helyett a szivemet.
El akartak szerelmét adni,
S enyém lön bár koldus vagyok.
Ha majd megesküszünk: az égen
Tapsoljatok ti csillagok!

Fehér ruhás nyoszolyó-lányok
Lesznek majd nyíró almafák,
Zenész a buzó vadgalamb lesz,
A koszoru narancs virág.
Liliomok majd illatoznak.

ferhetlenségi törvény revíziójára kiküldött bizottságba Gyurkovich Györgyöt választották meg. A legközelebbi ülés október hó 21-én, csütörtökön d. e. 10 órákor lesz, amikor is a provizórium kerül napirendre.

A pénzügyi bizottság jelentései a provizóriumról. A képviselőház mai ülésén Pulszky Ágost, a pénzügyi bizottság elnöke, beterjesztette a bizottság jelentéseit a provizóriumról, az indennitőről és a horvát pénzügyi intézményről. A jelentések így szólnak:

I.
A pénzügyi bizottság jelentése, az 1878 évi XIX. t.-cz. hatályának, a magyar korona országai és ő felsége többi királyságai és országai között fennálló vám- és keresk. szövetségnek, az osztrák-magyar bank szabálmánának meghosszabbításáról s az utóbbival összefüggő ügyek ideiglenes rendezéséről szóló 250. sz. törvényjavaslat tárgyában.

A pénzügyi bizottság e törvényjavaslatot tárgyalás alá vette és mind általánosságban, mind részleteiben változatlanul elfogadta, miután meggyőződött arról, hogy teljesen ideiglenes természetű s mindazon alkotmányos biztosítékokról gondoskodik, amelyek e részben törvényeink követelményeinek megfelelnek. A törvényjavaslat utolsó sorában előforduló végleges törvényes szabályozás kifejezésre nevezve felmerült aggályokkal szemben a bizottság e kifejezést azon értelmezéssel fogadta el, hogy az a törvényeinkben előírt és gyakorlatban fenntartott időszakos törvényes szabályozást jelenti.

II.

A pénzügyi bizottság jelentése, az 1898. év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 231. sz. törvényjavaslat tárgyában.

Mintthogy az 1898. évi állami költségvetés még sem a t. képviselőháznak előterjesztve, sem — annál kevésbé — megállapítva nincs; az év hátralevő részében — tekintettel egyéb teendőkre is — pedig alig lehetséges annak törvényes, végleges megállapítása; az államháztartásnak a jövő év elején való alkotmányos és zavartalan vitelére szükségesek az ezen törvényjavaslatban foglalt intézkedések. E mintthogy ezek a lényegökben és formájokban az alkotmányos követelményeknek és az eddigi törvényes formáknak megfelelnek:

fröcsös poharak és vastag alpu söröskorsók álltak szépen rendbe sorakoztatva.

A szoba dohányfüstös levegője, most lehülve, még savanyubb szagú volt, mint a minő az este lehetett: — a szennyes, barna padon szanaszét hulladékok hevertek — szóval nem a legkedvelibb és a legtisztább helyeskenek látszott, de ha már egyszer be tevedtem.

Nagynehezen előzámogott a pinczer es hozott valami íhatatlan italt. — Felálltam, hogy elmenjek, mikor egyszerre a pad végén, a melyen ültem — mozogni kezd egy alak. — Eszre sem vettem addig. — A beszédem felebresztette és most ott állott az asztal mellett, kezével erősen dörzsölve ki az álmat szeméből.

Bizonyára valami rosszat álmodhatott, mert összehozott ajakkal, arczán az ijedtség és gyötrődés kifejezésével sutogta:

— Ne bántsanak! Nem én vagyok a bűnös!

Piszkos, elzölött alak volt; rongyos fekete kabát, madzagszerű nyakkendő és a szennyes ing lógott rajta. Sarga arca puffadt volt, mint minden alkoholistáé, vonásai kifejezestelének és taskasheju szemével bambán, ijedten bámult maga elé.

Mikor meglátott engem, felém fordult s úgy kérdezte felém alázatos-ággal:

— Mondtam valami rosszat? Megsértettem talán? akkor bocsánatot kérek. Csak a-momban beszéltem.

Milyen ismerős hang! Megnézem jobban és felismerem.

Nem akartam n szememnek hinni, Hogy kerül ez az ember ide? Nem, még sem lehet ő!

tisztelettel ajánljuk a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadásra.

III.

A pénzügyi bizottság jelentése, az Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországek között az 1889. évi XL. t.-cz. értelmében létrejött pénzügyi egyezmény hatályának meghosszabbításáról szóló 251. sz. törvényjavaslat tárgyában.

Mintthogy az 1889. évi XL. törvényekikik folyó évi december 31-én hatályát veszti és Horvát-Szlavon-Dalmátországekkel való pénzügyi egyezségünk lejár; mintthogy az ő felsége többi királyságai és országai és a magyar korona országai közötti közösügyi intézményt is most csak ideiglenesen lehet meghosszabbítani és Horvát-Szlavon-Dalmátországekkel való pénzügyi egyezségünk ugyanazon alapokra fektetendő, melyeken megállapítatik a monarchia másik államával való pénzügyi egyezségünk; az 1889. XL. törvényekikik hatályának meghosszabbításáról is gondoskodni kell. E törvényjavaslat ezt egy évre kívánja kiterjeszteni. Mintthogy hasonló időre van tervezve a monarchia másik államával való kiegyezés meghosszabbítása is és a törvényes feltételeknek a törvényjavaslat megfelel; tisztelettel ajánljuk azt általánosságban és részleteiben elfogadásra.

Az 1898-ik közös hadügyi költségvetés.

— Budapesti levél. —

okt. 17.

A jövő hónapban összeülő delegációk elé terjesztendő közös hadügyi költségvetés, úgy amint azt a közös minisztertanácsban legutóbb átdolgozták, már teljesen össze van állítva.

Illetékes helyről vett értesüléseink szerint az összes hadügyi költségek 3 millió és néhány százezer forinttal haladjak meg a múlt évi kiadásokat, a mi világosan bizonyítja, hogy Kreighammer bárót a két pénzügyminiszter alapos visszavonulásra kényszerítette.

A közös hadügyi költségvetés főbb tételei a tiszti állomány szaporítására és a tüzérség felfegyverzésének javítására vonatkoznak. A

tüzérség új felfegyverzése és a tisztifizetések javítása nincs felvéve az 1898. évi közös költségvetésbe.

Az 1894. évben tervbe vett létszám szaporítást a gyalogságnál és a vadász csapatoknál folytatják, úgy hogy a jövő évben a nevezett fegyvernemnél 260—336 alantast tiszttel emelik a tisztek létszámát.

A lovaságnál 24 alantast tiszttel, az utász csapatoknál 7 I. oszt. századossal, a vonat csoportoknál 25 alantast tiszttel, az élelmezési raktárak állományát pedig 10 hivatalnokkal emelik. A vonatcsapatoknál azonkívül még egy századot (86) állítanak fel. — Nagyobb kiadásokkal jár azonban a közös hadügyminiszternek az a terve, hogy több létszám-emelést is javaslatba hoz.

Igy az 1898. év folyamán a közös hadsereg állományát 4 tábornokkal fogják szaporítani, kik a VII. (Temesvár), IX. (Josefstadt), XIII. (Zágrab) és a XIV. (Insbruck) hadtestekhez lesznek beosztva.

Ezenkívül a 42 hadosztály tüzérezred mindegyikénél egy-egy I. oszt. századosi helyet rendszeres tenek, de ezek közül tekintettel a költségekre, az 1898 évben csak 14 helyet töltenek be.

A századosok lovasítását jövőre is tovább folytatják.

A tüzérség részére e célból 144 altiszti lóval többlet vásárolnak be, 16 lovasezred állományát pedig két-két lovasított egészségügyi segéddel, az egészségügyi csapatok létszámát pedig 3 hadapróddal szaporítják.

A költségeket szaporítják még a következő újítások:

Lembergben felállítják a 16. gyalogsági hadapród iskolát. Szlavonban pedig még egy évfolyamot a már fennálló hadapród iskolához

Az ismétlőfegyverek beszerzésére 2 mill. frt, 100000 frt robbanó lövegekre, 500000 frt gyenge füstű lőpor gyártására, fegyverek és tábori ágyuk részére, 200000 frt pedig a váráguk gyenge füstű lőporainak beszerzésére lett a költségvetésbe felvéve. Ekrazit granátok gyártására 100000 frt, várak megerősítésére pedig több mint 1 milliót vettek fel a költségvetésbe. Szállítható tábori vasutak, roham eszközök és utászfelszerelések szintén nagyobb összegekkel szerepelnek a költségvetésben.

— Feri? Szilasy Feri te vagy az? Megrezzent és szegyenkezve húzódt felém:

— Én vagyok. Ugy-e rosszul festek így? Csoda, hogy megismertél. De azért ne félj! Nem pumpollak meg. És kezet sem kell velem fogni. Hiába nyulsz utána: nem adom Véres. Bepiszkolnam veled a tiedet is.

Kérdőleg néztem a szemébe. Örült ez az ember, vagy reszes?

— É-ó, mintha kitalálta volna, hogy mit néztek rajta, így szólt szegény.

— Még nem vagyok örült! Sőt még részeg sem. Ez utóbbi pedig baj. Mert józanon nagyon rosszul érzen magam. De hát hiába, most ebredtem fel és még nem volt időm inni. Iszonyuak ezek a józan reggelek.

Egy ideig mereven nézett a gázlámpára, aztán felém fordult s felelt a kérdésemre.

— Azt kérdezed, hogy mi történt velem? Semmi! Csak úgy szépen tönkre mentem. Mint a hogy a vetést elveri a jég; mint a hogy tel következik a nyárra, meg ja hogy gazember lesz a becsületes emberből. Nagyon egyszerű dolog ez! Csak el kell kezdeni! Azaz neked nem kívánom. Hiszen te legalább szóba állasz velem, kezet is fogsz. Áldjon meg erte...

Leiket akartam verni belé.

— Nem sülyedhet úgy le az ember, hogy fel ne tudjon emelkedni. Csak akarat kell hozzá! Csak akarni kell, akarni! Legyen az emberben egy kis önuralom és büszkeség es nem kell elhazyni magukat!

— Szép tanítások! Hasznát veheti mindenki, akinek nincs szüksége rá. De csinálj belőlem embert ezekkel a tanításvkkal!

— Eljősz hozzám, adok ruhát, bete-

szünk valami hivatalba. Kevesebbet fogsz inni, onnyi az egész. Végül le fogsz szokni a borról

— Leszokni? akkor meghaltam! Ha eddig lett volna egy józan napom, nem élnék már: De gyáva vagyok ahoz, hogy józan maradjak! Hé, pinczer, egy snapszot! Köszönöm a te jószágodat, de ne törődj te en velem, Hagyj engem elveszni, úgy, a hogy a halálra sebzett farkas elvesz az erdőben, vagy valami eltapsogtt bogár az utszelen. Belőlem mar bajos lesz embert csinálni.

— Te beszélsz így, a kire még jól emlékszem, mikor bíróvá kineveztek — alig egy ket éve! Aztán mondták, hogy leköszöntél a hivatalodról. Most látom, hogy, igaz lehetett. Hat mi volt az?

— Hagyj nekem békét! Ne feszegessük a multat. Ne is kompromitáld magad egy gazemberért. No, mit nézel ream. Az vagyok. Gazember.

Önkéntelenül is odább húzódtam tőle. Elvégre ki tudja miket követhetett el ez az elzülött szegény ember, mióta nem láttam. Komám — vigasztaltam magam — a ki csak-ugyan gazember, az nem dicsekszik vele. Ez pedig nagyon sokszor emlegeti, hogy ő gazemberé.

— Igen az vagyok. De azért ne félj tőlem! Nem olyan vagyok, miut a többiek! A világ nem is tart gazembernek. Nem is tarthat. Hiszen az egészről senki sem tud, csak én. Az emberek mindössze elzülött kórhelyt látanak bennem. De én látom a gazembert, a ki embert ölt. Ártatlan embert ölt.

Még egy pohárka pálinkát felhajtott

Az ágyufékek beszerzésére ütegenként 200 frtot. A legénység meleg vacsorájára pedig 80000 frtot számítanak.

KÜLFÖLD.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten. Badeni gróf — értesülésünk szerint — ma Budapestre érkezik, hol ő felsége által magánkihallgatáson fog fogadtatni.

Az osztrák helyzet. Bécsi táviratunk szerint a jobboldal parlamenti bizottsága ma ülést tartott, a melyen Badeni gróf is résztvett. A bizottság azokkal a követelményekkel foglalkozott, a melyeket a jobboldal egyes pártjai támasztottak. Ebben a tekintetbe mára várják a miniszterelnök nyilatkozatát is. Az értekezlet az ellenzék indítványával, kivált a miniszterek vád alá helyezéséről szóló indítványokkal is foglalkozott. A Linzer Volksblatt, Ebenhoch lapja azt írja, hogy az obstruáló pártok alaposan kompromittáltak a parlamentárizmust. A nép már jobb szeretné akár az a b s z o l u t i z m u s t, mintsem a mai alkotmányosságot.

Wlassics és a magyar nyelv szókincse,

Bpest okt. 19. A Debreczen ered. táv. Wlassics miniszter a következő leiratót intézte a M. T. akademiához:

Minden ország academiája kiváló gondot fordít, szótári munkássága által is, a nemzet nyelvének művelésére és fejlesztésére. — Az Academia Francaise egyedüli feladata a francia nyelv szótárának folytonos tökéletesítése.

A M. T. academia elismeréseméltó munkásságot fejtett ki ez irányban is. Időnként, a mint a korlátolt anyagi viszonyok engedték, közrebocsátotta még a harminczas években a magyar nyelv zsetzótárát s a tájszótárt, huzamos szünet után a magyar nyelv nagy szótárát s a legutóbbi években a nyelvtört. szótárt és a tájszótár új kiadását.

A szótári munkásságnak azonban folytonosnak kell lenni, valamint folytonosnak a történelmi, régészeti és természettudományi kutatások, a melyeket az állam állandó évi segélyben részesít.

Ezokból nagyon óhajtandónak vélném a M. T. academia nyelvtudományi osztálya kebelében egy állandó szótári bizottsági felállítását, melynek feladata lenne az irodalmi nyelv fejlődésének éber megfigyelése s irányzása, a mutakozó szükségletok pótlása s a magyar nyelv szótárának folytonos tökéletesítése.

Ha e nézetemben a M. T. Akademia is osztozik, hajlandó vagyok a fentjelzett szótári munkálkodás állandóságának biztosítására a legközelebbi országos költségvetés tárgyalásakor a törvényhozástól évenkénti 2000, azaz kettő ezer frt államsegélyt kérni s már a jelen évben is tárczám terhére 500 frtot kiutaltványozni, még pedig az utóbbi összeget egy általános érte t s napról napra érezhetőbb szükség pótlására.

Már az országgyűlési tárgyalások alatt is felszólalás tárgya volt a nyelvünkben mindinkább elharapodzó s közhasználatban megmaradó idegen szók és kifejezések kiküszöbölésének szüksége, természetben nem érve ide a tudományos műnyelv szavait és kifejezéseit. E végből legzélszerűbbnek tartanám, ha a M. T. Akademia nyelvtudományi osztálya minél előbb egy oly kisebb fajta szótárt állítana össze és bocsátana közre, a melyben leginkább lábrakapott idegen szók és idegenszerű kifejezések jó magyar egyértékesei elő lennének tüntetve. — E szótárnak a gyorsan dolgozó hirlapirodalom is, melynek egyes szók és kifejezések általános elterjesztésében oly nagy szerepe van, különösen jó hasznát vehetné.

Budapesten, 1897. okt. hó 11-én.

Wlassics.

Táviratok.

Udvari ebéd.

Bpest okt. 16.

Tegnap délután udvari ebéd volt. Ö F e l s é g e C s á k y Albin gróf és C s e k o n i c s András gróf r b t tanácsosok között ült. Az ebédre hivatalosak voltak továbbá; Betlen András gróf Bernády György Esterházy Mihály gróf Fenyvessy Ferencz, Hieronymi Károly Kardos Kálmán Lónyay Sándor Mihály Ödön Nedelykovicz Tivadé Nop-

csa Elek báró Radocza János Tallián Béla és Zay Miklós gróf orsz képviselők Lekeczky Kálmán v ő t tonácsps, a pozsonyi királyi tábla elnöke Bende Imre és Firczak Gyula püspökök, Laszkárz Gyula és Korányi Frigyes főrendiházi tapok Pótsa József Csáky Jenő gróf és Reiszig Ede főispánok, Lichtenstein herczeg első főudvarmester Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy Paar gróf lovassági tábornok és B o l f r a s altábornagy főhadsegédek König udvari tanácsos és Albérti gróf szárnysegéd.

Ezenkívül 7 teritekű marsaltábla is volt! A harmadik udvari ebéd, melyée a politika és a közigazgatás tereT kiváló egpéniségek is hivatalosak lesznek vasárnap e kő 24-én lesz.

Lozé bucsuja.

Bpest, okt. 16.

Csütörtökön, f hó 21 én déli 2 órahór L o z é francia nagykövet a budai királyi várakban ünnepélyes bácsukihalgatáson fog megjelenni, hogy visszahívó levelét átnyujtsa. Ez alkalomból udvari ebéd is lesz.

Magyar tudós külföldön.

Bpest okt. 19.

B ö c k l János kir. osztálytanácsos a földtani intézet igazgatója és a magyarhoni földtani társulat elnöke, ki a szent-pétervári nemzetközi geológiai congresszuson a kormány megbízásából a m kir földtani intézetet, továbbá a magyar tudományos akadémiát és a földtani társulatot képviselte, a kaukázusi nagy kirándulásából Konstantinápolyon át szerencsésen hazaérkezett.

Bolgár vasutak.

Budapest, vkt. 19.

Sofióból jelentik: A francia vasutak és hidak őfelügyelője Mr. Etienne ma ide érkezett, hogy tanulmányozza az új vasutak kiépítését beosztását és szerkezetét.

A nemzeti párt értekezlete.

Budapest, okt. 19.

Az országgyűlési nemzeti párt e hó 20-án d. u. 5 órakor a provizorium ügyében pártértekezletet tart.

nem tádom hányadikat már, s így folytatta;

— Borzazló az én állapotom, ha józan vagyok. Csak a pálinka segít rajtam. Az azután nem hagy aludni sem. Mert az álmaim is irtózatossak. Ugy-e az előbb is beszéltem. Valami bűnről, gyilkosságról, Persze, hogy arról. Megint itt volt az a legény a kit megöltém.

Felhajtotta a pálinkát, a mit ezalatt hoztak.

— Azt tudod, hogy albiró voltam. Nagyon fiatalon neveztek ki. Az volt a baj! A fiatalság nagy átok. Fiatal embernek nem szabadna hatalmat adni a kezébe. Mert a forró pezsgő vér rosszabbá teszi az embert a vad. Ilatná. Az ifjuság legnagyobb kériője minden bűnnek. Aljas, nyomorult kor! miért is nem születünk véneknek? Mennyi bűnt, mennyi gyalazatot el lehetne kerülni! Milyen jó is a véneknek, vagy az ilyen elzülött korhelyeknek, a minő én is vagyok most már. az én szívemet nem hozza már semmi sem hevesebb dobogásba, se a véremet gyorsabb keringésbe egyeb az italon kívül. Bar akkor se hozta volna.

Hogy is lehet egy fiatal embert vizsgálobírónak megtenni! Hiszen ide vén ember való, ki már egyforma mértékkel mér férfit, nőt; venet fiatal.

Egy fiatal embert vezettek elém. Nevelő volt a földesurnál és ellopta az asszonyt ékszerreit. Azok közül a szobában nehányat meg is találtak. A többin már ekkor tuladott, vagy elrejtette valahová. De ezeket vagy ott feledte, vagy feleslegesnek tartotta még elzarni is. Biztosra vette. hogy őt nem gyanúsítják.

Mikor házkutatást tartottam és a személyzetet hallgattam ki, Betti kisasszony, a leányok nevelője egyenesen és nyiltan így szólt:

— Nem szeretek gyanúsítani senkit sem de Tábóri ur (igy hívták a nevelőt) olyan zavart tegnap óta, hogy erre valami okának kell lenni.

A fiatal ember természetesen mindent tagadott és szörnyen adta a meglepett t, mikor szekrényében rátalálunk néhány darabra a lopott ékszerek közül.

Tagadott, de hasztalanult. Még előtte való nap délutáni alibijét sem tudta igazolni. Mert mindenki látta korán délután távozni a szobájából, a hová csak későn este tért vissza.

Az ékszereket pedig egy urnő vallo-mása szerint előtte való nap délutánján lop-ták el. Mert délelőtt meg viselte őket és este már nem találta a kis szekrényen a hová betette.

Tábóri erősítette ugyan, hogy bent járt a városban egész déután; de ez csak olyan haszontalan hazugság volt bizonyította a nevelőne, a ki látta Táborit estefelé kijönni a kastély park felőli ajtaján.

— Odalapult a falhoz s félénken, mint az igazi bűnös. surrant végig a parkon azután kiment a városba.

— A fiukat néztem meg és magam-mal akartam őket hívni — próbált kibujni a vádolt-

— Hisz azok elutaztak a nagyságos ural — pirított rá a leány.

— Miért akar tönkretenni? — fordult odá a vádolt kigyult arczczal a gyönyörű szőkehája leányhoz — vagy elhiszi rólam

ezt a rut bűnt? Rólam, a kinek annyiszor hazudozta, hogy szeret? Elhiszi, hogy én loptam volna?

Mély elkeseredés s igaz fájdalom hangján beszélt a fiu. Megsajnáltam és kezdtem hinni, hogy hátha a leány csak bosszúból vall reá. Bosszuhöl, mert ő visszautasította a leány szerelmét. Ambar furesának tetszett, hogy egy ilyen szép lányt ne szdressen valaki, ha az szerettetni, akarja magát. Meg is mondtam a fiúnak, hogy ezt nagyon hihetetlennek találom. Annál inkább, mert Betti kisasszony tagadta az egészet.

— Esküszöm rá, hogy ugy van, a hogy én mondtam! Szeretett, de nekem nem kellett, mert mást szerettem.

Hogy kit, nem lehetett belőle kivenni. Nem is tartozott a dologra, csak annyiból, hogy hazugságon akartam rajtakapni. Észre-vette s csak annyit mondott, hogy inkább meghal, minthogy annak a nevével éljén. — Idősebb biróktól tudtam, hogy minden megszorult bűnös terem magának ilyen nem létező alakot.

A fiu már napok óta le volt tartóztatva, mikor egyszer csak, mintha valami belső hang sugta volna, hogy vegyem a fiatal leányt szigoru vallatóra. Hatha igaz, a mit Tábóri mond es ő bérlet volna fel valakit, — hogy tönkretegye azt, akit meggyűlöl.

Magam elé hívtam a leányt és mikor az belépett a szobamba, egy ismerős fogást próbáltam meg.

Elője léptem és hidegen, komolyan a szemébe nézve, így szóltam:

— Tábóri azt vallotta, hogy ön a bűnös, kisasszony. Ön lopta el az ékszereket! Ő bizonyítani is tudja!

A szegvári madátum.

Budapest, okt. 19.

A szegvári jelölés ügyében a „Kel. Ért.” a párt köréből vett értesülése alapján jelenti, hogy az eddigi jelölések merőben kombináltak, mert csupán dr. Mülek Lajos jelölése vehető komolyan, mert Mülek körül csoportosulnak a függetlenségi polgárok vezére Uray Imre és dr. Horváth Geza jelöltsége is kombináció és ez utóbbi jelölt kijelenti, hogy nem óhajtja a jelölést.

Uj divatu szivar.

Budapest, okt. 19. A Débr. ered. táv:

A decorált szivarok kedvelőinek nagy öröme a pénzügyminiszter a trabuco specialitásokat felszalagoztatja s ezen szivarok legközelebb „Trabucos Especial” feliratu szalaggal kerülnek forgalomba.

Kath. autonomiai képviselők.

Budapest, okt. 19. (A „Debr.” ered. táv.)

Temesvári jelentik, hogy a csanádi egyházmegye területéről tíz világi képviselőt választottak a katolikus kongresszusba.

A tiz szobor.

Bpest, nov. 19. A Debreczen ered. táv.

Aradról jelentik: A megyegyűlésen Fábián főispán beszédre királyunknak a tiz szoborért hódoló feliratot írtak. Honvéd akadémiai alapítványokra ezer forintot megszavaztak. Velicó Mihály oláh nyelven kifogásolta ezt, mert románoknak is volna joguk követelni, hogy tisztek oláhhul képeztesse. — Mely hatást tett Klotild főhercegnő köszönő levele a megye alapítványáért a László menedék házra, kiemeli Arad megye különös ragaszkodását fiához.

Színház.

Az ingyenélők. Van valahol egy város, ahol meg várja a közönség az újságoktól hogy kritikan aluli előadásokról ne adjanak szívházi kritikát. Ez a város sajnos nem a miénk s így nem menekülhetünk meg a tegnapi estéről szóló referáda kötelezettsége alól. De meg fog bocsátani a t. közönség ha minél rövidebben

A leány összerendezett, arcza fehér lett és remegő hangon mondta:

— Nem, nem!

Most már biztosra vettem, hogy neki is van valami része a dologban. És csakugyan, az első keresztkérdésekbe belezavarodva, a labam elé borult:

— Mentse meg bíró ur, mentse meg Kegyelmezzem!

Fiatal voltam s első gondolatom nem az volt, hogy hálá Istennek, csak hogy kiderült az igazság, hanem az, hogy megsajnáltam az előttem terdülő szép leányt. Persze, eleintén tiszta és nemes volt ez a szánalom. Minden szanakozás így kezdődik, amit a fiatal vér diktál, csak később lesz belőle bűnös, aljas szenvedély.

A leányt felemeltem a földről és leül tettem. Azután mellé ültem, és megfogva a kezét, biztattam, hogy legyen őszinte és mondjon el mindent.

El is mondott. Még pedig a lehető legveszedelmesebb helyzetben. Hozzám simult egészen és kezemet szorosan tartva, zokogva beszélt, csak néha emelve rám könnyben uszó, nagy, kék szemét:

— Szerettem őt! Még tudtam volna érte halni! Ő is szeretett s azzal hitetgetett, hogy majd el vesz feleségül. Azután egyszerre csak utána vetette magát az asszonyunk! Annak a szeretője lett. Akkor délután is nála volt. Az ékszeres tok a szalonban volt; onnan hoztam én ki az ékszereket. Nem tűnt fel senkinek. Este felé azután bementem a neveő szobájába.

Elfedte a szemét a kezével és tettetett szegyénerzettel mondta:

végzünk a tegnapi Inyenélők szerepem tudási és izléstelenségi zagyalékával, mert színezeinket csakugyan mintha kicserélték volna hogy ekként ne csak jó oldalukról ismerjék meg ez ide sergett idegen újságírók. Az egyik a szerepét nem tudta, a másik a hangját nem hallatta, a harmadik ugrált mint a szöcske, a negyedik izléstelenkedett, szóval mindent láttunk csak művészetet nem. A szereplők neveit kiméretből elhalgatjuk.

Fejő.

TARKA-ÉLET.

Jogász bál.

... És bált rendeznek a jogászok, S ez igen fontos esemény, Apró pierros-k járnak tánczot A vén iskola tetején. Kollegiumról egy se szól most A jogásznak most tárgya más... És megered a kombinálás, Megkezdődik a tárgyalás.

Szépén disszel fölékesítve Csak úgy ragyogjon a terem A ragyogásra és a fényre Bámuljon majd Debreczen Virágcsokor... csinos meghívó S eredeti tánczrend vagyon Hölgyeim, tánczra, mulatásra Itt az egyetlen alkalom.

Es szálljon a hír röpke szárnyon Tul a völgyön, tul a hegyen... Minden leány kitűnőn mulasson, Öröm és jókedv nagy legyen Hadd szálljon a hír röpke szárnyon Tudják meg náluk egy szokás Ilyen bált tud csinálni ám a Debreczeni híres jogász.

Mulatni vágyó — szép leányok Mulatni vágyó — asszonyok! Tudom e hiőre rejte vágyva Pizciny szivetek feldobog, Jöjjetek el Aliz, Mariska Jolán, Adél és Ilona A kisebbek is... sok a páholy S egy csak tizenhat korona.

— Óh, ne ítéljen el! Csak egyszer voltam ott!

A kezem reszketett a kezében és lángoló arczomból egyre több bizalmat merítve, oly közel hajolt hozzám, hogy az ajkaink között már alig volt egy arasznyi tér. Forró lehellete egette az arczomat és gyönyörű szemének tekintete villogva tapadt az én szememre. Úgy beszélt tovább:

— Eregettem néhány darabot a szekrényébe; a többit megtartottam. Olyanszépek voltak, meg kellett tsrtanom. Ugy-e nem veszi el őket tőlem?

Két karját a vállamra fonta s ajka, mint valami égő csipkerózsa, lángolva, reszketve, ajakam felé hajolt.

— Ugy-e nem veszi el? Szeretni fogom mindig!

Es? A többit gondolhatod. Gazemberré lettem. Aetti a szeretőm lett, az a szegény fiu pedig a börtönben felakasztotta magát. Beesületes, tiszta lelke nem bírta bevárni a vizsgálat végét, melyet én hosszúra nyújtottam, hogy jobban összebonyolíthassam.

A leány pedig egy darabig az én szeretőm volt, azután a másé lett. En pedig tönkrementem...

Künn egészen kivilágosodott. A gázlángokat lecsavarta a pinczér és a reggel komor világlításában akkor láttam csak igazában szegény Szilasy Feri feldult vonásu, megdöbbenő kifejezésű arczat.

Leolvastam róla Dante poklának lángirását:

— Itt hagyjatok föl minden reménykedéssel!

Es ti mamák kik hajnalitajon Olyan nagyon vagytok haza Tudjátok meg: eredményes lesz A jogász bál éjszaka, Mert lesz ott ám végzett jogász is Öröm lesz vigás ragyogás Meg aztán oly jókedvű tánczos A sok jogász, a sok jogász.

Farkas Imre.

TÖRVENYSZÉK.

Monstre párbajtárgyalás.

— Gallovich Jenő lovasias ügyei. —
— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 18.

Tegnap délután a Szatmáry-Polczner féle párbaj, majd Gallovich Jenőnek nagyváradi párbajai kerültek tárgyalás alá, kivéve a Halász Lajossal vívott párbaját. Vegül az este a Szatmáry-Lindenfeld párbaj körülményeit derítette ki a bíróság, mely után a tárgyalást az elnök ma reggel 7 órára halasztotta.

Ma volt a Gallovich féle párbajügyek tárgyalásának folytatása. A halgatóság által zsufolásig megtöltött kir. törvényszéki tárgyalási teremben. Reggel fél tíz óra volt, midőn megjelent a bírósági emelvényen Dr. Székely István bíró, a tanács elnöke Hoffmann József és dr. Oláh Miklós bíróitársaival. Jegyző dr. Nagy Kálmán sa közzváltó dr. Gál Endre kir. alügyész volt. A védelmet Kőrösi Kálmán, Dr. Hegedűs Jenő, Dr. Kardos Samu, Dr. Weinberger Sándor képviselték.

Az elnök a Gallovich Jenő és Halász Lajos párbajügyét vette sorrendszert tárgyalás alá. Mind a ketten párviadal vétsége miatt vannak vád alá helyezve, mert 1896 folyamán pisztoly — majd annak eredménytelensége után sulyos feltételek között kardpárbajt vívtak. A vádlottak és tanuk egyezően mondják el a párbaj történetét, melynek meghallgatása után elnök a tárgyalást 10 percze felfüggesztette.

Szünet után dr. Gál Endre kir. alügyész terjesztette elő vádbeszédét, csoportosítva minden egyes vádott cselekményére nézve a sulyosító és enyhítő körülményeket s végül a társadalmi kényszerrel foglalkozott s valamennyi vádott megbüntetését kérte.

Ezután dr. Kardos Samu a Gallovich Jenő, dr. Hegedűs Jenő a Rádl Szigfrid, dr. Weinberger Sándor a Löw József s dr. Kőrösi Kálmán a Lindenfeld Ede védelmét terjesztette elő, majd az egyes vádlottak adták elő megjegyzéseiket s miután sem az ügyész, sem a védők nem éltek másodsorú szójá-i jogukkal, elnök a tárgyalást berekesztette s az ítélet kihirdetését d. u. 1/4 4 órára tűzte ki.

Ujdonságok

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt részvétirata Helfy Ignacz özvegyéhez.

Nagyságos Asszonyunk!

Egész hazánkban, a merre csak magyar szív dobog, végig rezgett a banat és fájdalom érte azon lesújtó csapás fölött, mely Nagyságodt drága jó férjének elhunytával oly mélyen sújtotta. Mindnyájunké ez a gyász, mert Helfy Ignacz a magyar haza legjobb fia közé tartozott, kinek munkássága, jelleme, honszeretete meg politikai ellenfeleit is a legmelyebb tisztelettel és becsülésre indította. Ketszeres azonban a mi gyászunk és veszteségünk, mert mi a kidőlt ősz bajnok elhunytával eszménk egyik legmagasabb muokását, a magyar haza függetlenségéért küzdő, alkuvást nem ismerő harczosok táborának egyik tántoríthatatlan vezérért veszítettük el.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt ma is büszke még azon dicsőség emlékére, a melyet a megbotdogult nevelés vívott ki, mi-

gón Debreczen sz. kir. város mindhárom választó kerületében diadalra jutott a függ. és 48-as párt lobogója s Debreczen független erzelmi polgársága ma is büszkén vallja, hogy egy országgyűlési cycluson keresztül Helfy Ignác volt országgyűlési képviselője.

Nem a vizsgálatás szavaival óhajtunk mi Nagyságos Asszonyuk színe elé járulni, mert hiszen annak bármily szépen hangzó szava hatástalan volna oly mély és igaz gyász ellensúlyozására; hanem engedje meg, hogy Helfy Ignác egykori választói s Debreczen sz. kir. város függ. és 48-as polgárai részt kérjenek maguknak a mérhetlen nagygyászban, melynek vesztesége, bánata mindnyájunké.

Találjon enyhülést Nagyságod a gyász ezen közös érztében s abban a felemelő tudatban, hogy hazánk történelme a nemzet legjobbjai között őrzi már Helfy Ignác nevét s hogy ő nekünk példányképünk és vezérünk marad még a sirban is.

Legmélyebb tisztelettel
Nagyságodnak

alázatos szolgáló
a debreczeni függetlenségi és 48-as párt nevében
Kertész János Dr. Benedek János
elnök. jegyző.

A részvétirtot Kiss Albert orsz. képviselő adja át a debreczeni függ. és 48-as párt nevében Helfy özvegyének.

*** Wolafka nevenapja.** Szépen sikerült gyermek előadás folyt le tegnap este dr. Wolafka Nándor tiszteletere a helybeli r. kath. elemi leányiskolában. Az érdeklődő közönség zsufolásig megtöltötte a nagytermet, amely ezáltal nagyon is szűknek bizonyult. Az előadás legszebb részét képezte a magyar szülő táncz, amelyet két kedves kis gyermek Engesser és Engesser Józsi tánczoltak oly páratlan ügyességgel, amely a jelen volt intelligens közönséget valóságos elragadta. Kiváló dicséret illeti az igazán gyönyörű előadás rendezéséért az iskola derék, faradhatatlan tanítónőjét, Zsigmond Julia kisasszonyt és a mi közkedveltségű ügyes táncz-mesterünket Alföldy Károlyt, mint aki a tánczokat betanította. Hétfőn este 8 órakor száz főnyi lámpionos menet vonult a városi zenekar közreműködésével dr. Wolafka lakása elé. A kath. polgárság szónoka üdvözölte a püspököt, aki hazailias és lelkes szavakkal köszönte meg hívei szeretetének nyilvánkozását. 9 órakor a dalárda szénadót adott a legregebb dalokat énekelte. Közönség csak csekély volt, mert a dalárda csak utolsó órában határozta el a tiszteletét. Ma este 6 órakor a helybeli Svetits intézet növendékei az intézet nagytermében diszeldadást rendeznek az iskola igazgatójának, dr. Wolafka Nándor püspöknek a tiszteletere. Az előadás műsora a következő: I. Üdvözlő női terzett, Gottl Jánostól. II. Gedőváry Ilona, dráma 5 felvonásban. Személyek: Gedőváry Ilona: Kuruszsky A. Gedőváry Elemér gróf Dumbrava J., Gedőváry Erzsébet grófnő Fabian J., Jolán Ilona dajkaja Szaplonczay J., Gizella Péterffy Margit, Sarolta Neubauer Etel, Komornák Juliska, szegény leány Hetényi Margit, Kompolti Sándor gróf Kelemen Miksara, Szeréna grófnő Pruszinsky Róza, Imre fiók Bertóthy Pali, Mártha dajka Lung Gizella, Pista szénegész Sárközi Margit, Boris felesége Texonics Gizella, Örszike leányuk Kubar Mariska, Jancsi porkoláb Raukar Irma, Iszsi felesége Faulhaber Margit, Margit somoskői urnó Striss Ilona, Aranka leánya Artimovics Aranka, Géza Csatac Maécska, Ákos Sajó Berta, apródok, László Bodnár Malvin, Árpád Saska Irma apródek. Közép és katonák. A 3. és 5. felvonás után zongoradarabok következnek: a) Verdi Jungmaru „M. serese” előadják: Kovács Etel és Tarbay Ilona. b) Schubert „Induló” előadják: Szanthán Klára és Vecser Pirokska. c) Üdvözlő dal női terzett.

*** Mudrony Soma meghalt.** Szomorú jelentést kadtunk Unzvárról: Mudrony Soma ma meghalt. Az ő halála vesztesége az egész magyar közéletnek, de vesztesége különösen a 48-as függetlenségi pártnak, melynek lelkes bajnoka volt mindhaláláig s a párt

egyik legkiválóbb legbecsületebb és szeretőre méltóbb tagját gyászolja benne. Mudrony Soma a becsületes meggyőződés igazi típusa volt. Egész élete a munkának volt szentelve.

A munkában fáradt el és abban halt meg. Kevesen dolgoztak annyit mint ő, ki mindig kerülte a reklámot, de folyton kitarással és soha meg nem szűnő szorgalommal munkálkodott a maga elé tűzött nagy célok érvényesítése érdekében.

Halálát sajnálattal veszi tudomásul a magyar iparos világ, melynek egyik kiváló vezérfia volt. Utolsó publicisztikai tevékenységét a Magyarország hasábjain fejtette ki.

Az utolsó esztendőben sokat betegeskedett, míg most Ungvárt a halál megváltotta szenvedéséitől.

A halál hírére az orsz. iparügyesület elnöksége megtette a kelő intézkedéseket, hogy fájdalomnak és gyászának méltó formában kifejezést adjon.

*** A Kossuth bankok-készítője.** A Városházteren levő lakasan meghalt tegnap reggel 81 esztendőskorában Wachtler Fülöp, a Kossuth-bankok egykori készítője. Az öreg ur származására német volt. A negyvennyolc éves nagy időben mint jeles, vésnök ő készítette a Kossuth-bankok rajzát és honvédek közé is belepelt, v i t é z ü l végigküzdvén a szabadságharcot. Később Bécsben, az általi bankjegy-préseknél akarták mint vésnököt alkalmazni; de ő, a ki a Kossuth-bankokat készítette, ezt az állást visszautasította. Az öreg egész elte utolsó napjáig a vésnök-foglalkozásból élt meg. Temetése holnap d. u. 3 órakor lesz, Városházter 3. sz. lakásból!

*** A Zion egyület ajándéka.** A Debreczeni Zion betegsegélyző egyület az izraeliták új temploma számára egy új thorát — (szentírás) — ajándékozott amelynek átadása tegnap délután 4 órakor történt meg a Zion egyület helyiségében. Átadás után aztán a Thorat menyezett alatt Krausz Vilmos főrabbi Druc ker Mor hitközségi alelnök számos hitközségi tag és nagy közönség kíséretében személyesen vitte át rendeltetési helyére, és annak felszen telése után igen szép beszéd kíséretében helyezte el a frigyszekrényben.

*** Tóth Ede sirjának megkoszorúzása.** A népszínház személyzete Tóth Ede sirjára a Falurossza 450-ik előadása alkalmából koszorút helyez. A sir mellett egy tag beszédet mond s az énekkar gyászalt énekel. — E kegyeletes ünnepe s a hétfőre volt tervezve, de miután a személyzet hétfőn egész nap próbákkal volt elfoglalva, szerdán d. u. 4 órakor tartják meg. Összejevetel a kerepasi-uti temető főbejáratiánál levő kapolna előtt s onnan indul a menet a sirhoz. Tóth Ede sirjának megkoszorúzása után virágot fognak helyezni két másik népszínműró: Szigligeti Ede és Csepreghy Ferenc sirjára is.

*** Nászutazás a dutyiba.** Bökényi János napszamos ezüst órárt vett magának s azonkívül is maradt még néhány ezüst forintja. — Ugy gondolkodott, hogy a kinek így rendben van a szénája, megengedheti magának a házassági lukszust is. Kapta hat magát s a Csicsogón tette a szepet Szabó Zsófi csavargónőnek, mignem megfogadta — feleségének. Két ezüst forint volt a felpénz s abból menten megtartották a lakodalmat. — Menyaszonny és vőlegény egymás kedvéért még ennyire el nem azott. Az új asszony azonban jökdévében elesipte az ura óráját. Mikor pedig a vőlegény jobban lett s kíváncsi volt rá, hogy hányat ütött az óra, ő maga ütött nagy lármát, mert az órárt sehol se találta. A fiata házaspár az így tamadt lakodalmi zenebona miatt a központi rendőrségre került, ahonnan egyenruhás kísérettel indították őket nászútjokra a dutyiba.

*** Halálozás.** Tegnapelőtt este fél 8 órakor hagyárosi Zalay Tamás ny. cs. és kir. huszárezredes életének 62-ik évében meghalt. Temetése ma d. u. volt a r. kath. egyház szertartása szerint.

*** Összegegett gyermek.** Az anyjok mosóné volt. — Egész nap nehéz, keserves munkával volt elfoglalva, hogy kenyeret adjon annak a

négy síró gyereknek, a kik dideregre várják haza a bűzhödt pinczelakásba. Besötétedett s hiába várták haza a mamát. Jó ideig tartotta őket szóval a legnagyobb fiu, a Gyurka, szépséges mesét mondva az aranyhajú királykisasszonyról, a ki ezüst várban lakik. Mindinkább sötét lett s maga a kis mesemondó is félni kezdett. Elékereste a polcra a kis darab faggyu gyertyát, a vakablakból elővette a gyufát, hogy azt meggyújtja. — A gyartya egett, de abban a perczen szokatlan; nagy világosságban volt a szoba: Bevilágitotta a kis Milka tányol ruhája. Az eldobott gyufaszál gyújtotta meg, szerencsés, hogy éppen abban a pillanatban jött haza az édes anyja, özv. Tyra Miklósné s eloltotta az égő ruhát. Így legalább a gyermek életét mentette meg. A kis Milka súlyos égési sebeket szenvedett s most gyógykezelés alatt van.

*** A debreczeni önkéntes iskola sikere.** Mint lapunknak táviratozzák, a debreczei önkéntes iskola most végzett növendékei a mai napon Nagyszébenben a 12. hadtest parancsnokság vizsgálobizottsága előtt valamennyien kitűnő sikerrel levizsgáltak.

*** Késelő részeg.** Kalmár János kőműves tegnap este 9 és 10 óra között részegen ödöngött a külső piac utczán, Nagyokat káromkodva s belekötve mindenkiébe, ki csak utjába akadt. Ilyen harcias kedvébe jött szeméi elé Sipos Gábor lakatos inas és Szikszay Imre gazdálkodó. Ő a gyanutlanul haladókat megtámadta s szidva gyaláznai kezdte, sőt készt is kirántva rohant rájuk. A kés látára megijédett megtámadottak segítségért kiabálva, futásnak eredtek a kiabálásra elő siető rendőr nagynehezen tudta megfekezni a duhaj embert, ki is midőn látta a rendőrt, eldobra a kést szökni próbált.

*** Gyermekgyilkos anya.** Mint budapesti tudósítónk írja, Matuszinsky József, Bem utca 40 sz. a lakó cipész észrevette, hogy más állapotban levő albertője, Halany Mari selmezbányai születésű 23 éves cseledlány pár nap tartó távollét után rendes állapotban tért vissza lakására. A dolog gyanusnak tűnt fel előtte, ezt a rendőrségnek is bejelentette. A leányt a rendőrség megidézte, a ki vallatása alkalmával a előadta, hogy a múlt hónap végén, egyik barátjával Vaczra utazott látogatón. A mint a Dunapartján setalगतott, hirtelen lebetegedett s egy holt leánygyermeket hozott a világra. Zavarában s ijedteben mint mondja az újszülöttet a Dunába dobta. A rendőrség letartóztatta mert alapos a gyanu hogy az ártatlan gyermeket elve dobta a vízbe.

*** A Dreher-féle toll udvarkert éttormében Színház után választékos friss vacsora.**

Nők világa.

Egy szépségalkonya. Angélique Cruchot egyike volt a legszebb leányoknak, akik a Faubourg St.-Antoine munkás-családjai körében nevelkedtek. Szépségszép és könnyelmű volt s emiatt már kora ifjúságában lefelé kezdett haladni azon a lejtőn, mely a bűnbe vezet. Nemsokára aztán a Jardin Mabillenak volt legkicsapongóbb táncosnője a szép Rigolette, mert ezt a nevet választotta magának Angélique. És éterikus, felüő szépsége, saját szerű viselkedése, ellenálhatatlanul vonzotta maga felé a második császárság aranyos ifjúságát és az elegáns urak csakhamar reájöttek, hogy a pikáns szép-égű táncosnő úgy hasonlít Eugénia császárnőhöz, mintha ikrek volnának. Ezentul aztán már csak Badinguette-nek hívták, mert III. Napóleon volt a Badinguette amióta egy ilyen nevű kőműves ruhát cserélt, hogy megszőkhesse Ham erősségből. Ekkor aztán híre mind nagyobb lett s vegre behatolt még a Tuiferies-be, ahol kellemetie-

nül érintette a dolog a szép császárnét. Hogyan? Egy táncosnő, egy félvilági hölgy, mely ő hozzá hasonlít! Ennek tavoznia kell Párizsból. Mar ki is adták a rendeletet, hogy eltoloncolják, amikor a dolog egy külföldi nagykövetet is kezdett érdekelni. Badinguette eltűnt a táncztermekből és helyette megjelent sugárzó szépsége mint Montijon grófnő. Fénybe és pazar módon költözve élt Párizsban egynehány estendeig, míg végre a szép aranszöke elhalványult és szemének tüze lelobadt. Montigon grófnőből ismét Angélique Cruchot lett. Néhány nappal ezelőtt a párizsi erődírményeket körülvevő árokban egy vén asszony holttestét találtak szétzúzott koponyával, ez ő volt Badinguette, az egykor ünnepezt szépség.

A bátorság. Két napszámos, miután egy kicsit bepálinkáztak, heves szóváltást folytat egymással a csapszék asztala mellett. Az egyik pörlekedő negyvenéves, a másik jóval fiatal van a hatvanon és mikor az nem akar engedni, ellenfele felkiált:

— Ne higgye ám, hogy megjijedek magától, még ha kétszer olyan idős is, mint én!

A törvényszéki elnök (az elítelt vádlotthoz): S végre szabadságában áll vádlottnak, ha ítéletünkbe bele nem nyugszik, az ítélet ellen tovább fellebbezni.

Vádlott: Ahá! Hat még sem egészen biztosak ítélezésük felett a tekintetes törvényszéki urak!

A viczinális vasuton. Utas (aki a viczinális vasuton utazik): Teringgett, ez már mégis több a soknál. Hol a panaszkönyv?

Portás: A panaszkönyv már tele van.

Utas: Hát hol az állomásfőnök?

Portás: Ilyenkor már az állomásfőnök is tele van.

Egy gyermekleány hóstette. A párizsi lapok elragadtatással írják most egy gyermekleány hóstetteről, aki életének kockázatásával kimentett a Szajnából egy fuldokló gyermeket. Boulogne mellett véletlenül a Szajnába esett egy halász hat éves fiacskája. Az ár egy pillanat alatt messze elsodorta a fuldoklót s a parton álló halászok közül senki sem mert segítségre menni. Ekkor egy körülbelül 10 éves leány rohant elő, futás közben felkötötte ruháját, beugrott a vízbe a magas partról és bamulatos ügyességgel uszott a fuldokló gyermek felé. El is érte és erős küzdelem után kiuszott vele a partra. A bátor leány egy szegény halász gyermeke. Valóságos életmentő-familiából származik; anyja már körülbelül tizenöt kiténtetést kapott életmentésért s idősebb leánytestvére is több embert kimentett a Szajnából.

Egy modern regényből. ... A szobába ekkor két piczike láb típeggett és gyorsan elototta a gyertyát.

A minták. Utazó: Engedje meg, hogy bemutatkozzam... Moskovitz vagyok... a Moskovitz és Társa gőzkazán-gyár képviselője.

Gyáros (kissé nagyot hall): Örvendek. Mutassa csak meg kérem a mintáit.

Artatlan játékok.

Irta: **Juan Valera.**

Spanyolból fordította: **Thót László.**

a) **Szembekötősdí.**

— Mit játsszunk?

E kérdést ismételté számtalanszor a fürge fiatalok, míg a melleszobában a papák, mamák, aglegények és higgadtabb fiatalok sokkal komolyabb mulatsággal foglalkoznak.

— Játsszunk — haragszom rád-ot, indítványozza egy hatalmas tenyerekkal megáldott töklök, mialatt egy egy mellette ülő leányka kezét pacsolta teljes erejéből, igen szellemesnek találva a foglalkozást.

— Nem, nem kell — haragszom rád, — kiáltanak fel a kisasszonyok, — nagyon unalmas!

— És kellemetlen, kiált közbe egy másik.

— Kivált ha a zsebkendő piszkos, vág belé egy harmadik.

— Játsszunk bujósít!

— Nincs hová bujni

— Kérem a nénemasszony ollóját!

— Ez nagyon régi!

— Farkas és barátját!

— Hisz azt a minap annyira elcsé-

peltük!

— Hat zálogváltást?

— Megtiltotta a mama!

— Megvan! szembekötősdit!

— Ejjen, de ki hagyja bekötni a szemét?

— Én, ha megengedik a kisasszonyok, ajánlok egy ötvenes ur, a ki nagyon szeret összekeveredni a szép nembeli fiatalokkal s a z o k n a k udvarolni, kivált mióta a mamák elélték parókajaért.

Az öreg ur indítványa elfogadtatik. Lelkiismeretesen beköti szemét, hogy semmit se lásson! a fiatalok fel s alá fut a szobában s kacag az öreg uron, a ki már kétszer, háromszor neki ment a butornak. Hiába kiabáltak neki: Vigyázz! Ilyenkor mindig félig bosszankodaa mondja: — Mily hamisak... a kis hunczutok! De most a kezeim között van egy!

— Ki az, ki az! — kiáltanak fel minden oldalról.

Az öreg ur tapogtatja az elfogott kezét, gondolkodik s végre győzelmes hangon kiáltja:

— Klára kisasszony!

Mindenki kacag, tapsol. Szegény öreg ur csalódott s miután még öt percig hasztalan szalad fel s alá a teremben, hirtelen lerántja kendőjét e szavakkal:

— Valami dolgom van. Sajnálom, hogy itt kell hagynom a társaságot.

Helyébe egy fiatal leányka áll. Mily csinos! És mennyi baj ömlik el arcán, dacára, hogy a kendő eltakarja villinszó szemeit! Felre tett lépései, előre nyújtott karja csak még jobban feltűnteti szoborszerű alkotását, mert hisz a rendkívüli állás csak kiemeli a szép herélt termetet.

Remegve tesz minden lépést. Ha valaki kisiklik kezei közül, olyan elragadó arcot ölt! Egy fiatal urfi folyton körülötte kering, mintha csak szantszándékkal meg akarná magát fogatni. Mikor oly boldogító, ha ily finom kezét ragadnak meg.

A fiatal ember elérte célját, a kis leányka elfogta.

Egy percig gondolkozik, azután halkán ezt sugja a fogoly fülébe:

— Ah, Lajos. Megismertem... de nem akarom, hogy ön legyen az!

Elragadó gyermek! Lajos urfit tudom, boldogá teszi a tudat, hogy ön oly előzékeny irányban!

b) **A kosárjáték.**

Eladom a kosaramat!

— Mit tesz bele? hangzik a kérdés A kis ostoba leányka, a kihez e kérdést intézték, szemiesítve felel:

Egy halat.

— Eladom a kosaramat, folytatja egy duzzadt képű papa. Mit tesz bele?

— Egy dinnyét.

— Eladom a kosaramat, veszi at a szerepet egy ur, a ki folyton a tükörbe néz és kezével haját borzongatja.

— Mit tesz bele?

— Egy kis korszót! felel a kérdésre magánkülső örömben, hogy milyen jó feleletet talált adni.

— Eladom a kosaramat, ismétli ábrándos hangon egy fiatal író. Mit tesz bele?

— Szivdobogást.

— Eladom a kosaramat, szól egy kövér kereskedő. Mit tesz bele?

Kavét. Erre az egész társaság kacagva felkiált:

Zálogot! mire a fűszerkereskedő felgrik s így szól: Én hibáztam el, hanem nem hagy-

ták befejezni szavaimat, azt akartam mondani, — szöke kavét.

— Eladom a kosaram, szól egy özvegy asszony, ki már négy férjét kísérte az örök nyugalom helyére. Mit tesz bele? Samsont, felelt határozott hangon.

— Eladom a kosaram, folytatja egy öreg grófnő, ki még mindig szereti azokat a gyermekjátékokat, a melyeket a fiatalok játszanak. Mit tesz bele?

Az öreg hölgy sohajt keres. Nem jut eszébe semmi. Mit tesz bele? kérdi a kosar hordozója.

— Segítsenek már az Istenért, e szavakkal fordul a körülötte ülő szomszéd urakhoz.

— Bombont, ölebet kiáltott több hang.

— Legyen hát ölebet! szól a grófnő.

Most már itt az ideje kiváltom a zálogokat.

A zálogörző kis leányka összekeveri a különféle tárgyakat, mire kijelölnek egy másik leánykát, a ki a zálogot kezében tartva, kikéri a társaság véleményét arra nevezve, a kié a zálog.

— Csak azután nem szabad csalni! — kiáltanak felele.

A leányka kérdezi, mit történjék azzal, a kinek zálogja kezei közt van.

— Ha nő, spanyol ebédet, ha férfi, szerelem hidat csinál, hangzik a sententia.

A zálogot előmutatja és a fűszerkereskedőnek szerelem hidat kell adni. Hogy megboszulja magát, az utána következő zálog kiáltására ajánlja a »kis pástetomokat«, de a nők elvetik indítványát s vezeklést ajánlanak. Mert ott ölekezni lehet. A kis ostoba leánykának a gyertyatartó alját kell megcsókolni, a fiatal ábrándos író virágfüzért csinál; a négyfőjű özvegyasszony erővel koldulni akar menni, a csinos nő sohajtozik. A fiatal tisztavallomást tesz neki és az öreg grófnő porosz katonát ad.

— Ugy-e szép találmány csak az artatlan játékok!

Szép, szépek, hanem, hogy a r t a t a l a n o k e, az már most a kérdés.

KÖZGAZDASÁG

Néhány szó a gyümölcsfa ápolásáról.

— A »Debreczen« eredeti közleménye. —

Az állami faiskák kivételével alig találunk gyümölcsös kerteket hazánkban olyanokat mely igazi szakértelemmel vezetnének; pedig gyümölcsészetünk emelése nemcsak magán — de közgazdasági szempontból is felelő fontos. Sok oly területtel rendelkezünk, mely egészen parlagon hever, holott pl. gyümölcs termelésre az teljesen alkalmas lenne. Nincs meg nálunk a vállalkozási hajlam, s ennek következményeként tekinthetjük azt, hogy ezeket dohunk ki oly gazdasági terményekért, melyek előállításához hazánkban is könnyen kereshetünk. Franciaországban vagy Németországgal hasonlítva össze gyümölcsészetünket óriási különbségeket fogunk találni ennek kultiválásában. A francia példát felhasznál minden talpalattnyi földet gyümölcstermelésre, mert azt tartja, hogy gyümölcsöt minden talajon lehet termelni. Fődolog az, hogy a megfelelő gyümölcsfajta és fajtát helyesen válasszuk meg, ellenben Magyarország még ott sem miltatja a gyümölcsészetet kellő figyelemre a hol az illető hely másra mint gyümölcs-termelésre nem is volna alkalmasabb, s ha van is egy két magán gazdaságban gyümölcsös annak ápolásával alig törődnek. Talajmunkálkodásról, trágyázásról szóincs pedig a gyümölcsfának épp úgy szüksége van erre, mint bármely kultúr növénynek. Ha a gyümölcsfát nem trágyazzuk, jó, szép és egészséges fejlődés s elegendő mennyiségű gyümölcsre nem számíthatunk; míg ellenben a trágyázás helyes keresztül vitelevel gyümölcsfáink termőképességet foyton fokozhatjuk s így gyümölcsösökünk jó v e d e l m e z ő s é g é t biztosíthatjuk.

A gyümölcsösök trágyázása nem könnyű feladat. E helytelenül véghezvitt trágyázás többet árthat, mint hasznáhat, így pl. a ki augusztusban, vagy szeptemberben trágyáz, az őnmaga idezi elő gyümölcsöseinek romlását. Miért? azért mert az ezen időben adott trágyázás után a fa a tápanyagok bősége következtében késő ősszel bocsájt fiatal hajtásokat melyek azután télen elfagynak. A gyümölcsösök trágyázását két időszakban lehet eszközölni és pedig vagy októbertől novemberig, vagy márcziustól júliusig.

A trágyázásra legalkalmasabb az egvol-dalu trágya és pedig chilisalétrom, szuperfoszfát káli és mesz alakjában. Ezeket használhatjuk a legsikeresebben a következő szabályok szem előtt tartásával:

1. a trágyaanyagokat higitani kell. A higités viz illetve trágyalé segítségével történik. A chilisalétromot vízben a többit pedig trágyalében oldják fel;

2. egy felnőtt fára számíthatunk: 50 gramm chili salétromot, 80 gramm szuperfoszfátot, ugyanannyi kaintot és körülbelül 1/2-3/4 kilogramm meszet;

3. a trágyaanyagokat a fa korona karimájának megfelelőleg elkészített lyukba öntjük egy öntöző kanna segítségével;

4. a lyukat, melynek száma egy fa körül 6-14 lehet, egy földfúró segítségével készíjük el, ügyelve arra, hogy a fa gyökerei sértetlenül maradjanak — s hogy a lyukak oda kerüljenek, a hol a fa hajtásgyökerei a leg-számosabbak (a korona kerületének megfelelő körben van);

5. évente csak kétszer használunk trágyát, mert az erős trágyázás a fát tönkre teheti. Ha tavasszal a trágyázás erős volt, ugy ősszel el is maradhat.

A trágyázás ilyenlen keresztülvitele igen jó befolyást gyakorol a gyümölcsfákra s annál s inkább ajánlható, mert aránylag csekély költséggel jár.

Budapesti gabonatorzsda.

okt. 17

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg
Bánsági	76	—00—00	80	00.00—00.00
"	77	—00—00	81	00.00—00.00
"	78	—00—00	82	—
Tiszavidéki	79	—00—00	—	12.80—12.35
"	76	12.40—12.10	80	—
"	77	12.55—12.50	81	00.00—00.00
Festvidéki	78	12.65—12.70	82	00.00—00.00
"	79	12.75—12.80	—	12.75—12.80
"	79	11.35—12.45	80	—
Fehérmegyei	76	12.50—12.55	81	—
"	78	12.60—12.65	82	00.00—00.00
"	79	12.70—12.75	—	—
Bácskai	76	11.45—12.55	80	12.85—12.90
"	77	12.60—12.65	81	00.00—00.00
"	78	12.70—12.75	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	—	—
"	78	—	80	—
"	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	70—72	8.35 8.45
" másodrendű	—	8.30 8.35
Árpa takarmánynak	60—62	6.15 6.40
" égetni való	62—64	6.60 7.30
" serföldjei	64—66	8.— 10.00
Zab ————	39—41	6.30 6.50
Tengeri búzája —	—	4.95 5.50
" más nemű —	—	4.35 5.35
" ————	—	12.20 13.00
Repce búzája	—	—

Sortésvásár.

okt. 17.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 26—55 krajczárig, közép (páronként 250—60 kilogramm sulyban) 53—54 krajczár Könyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) 52—53 krajc ár.

Sertéslétszám: 1897. évi okt. 12-ik napján volt készlet 30.080 darab, 1897 okt. hónap 13-ik felhajtattott 96 drb, 1897 okt. hónap 13-ik napján elszállított 302 darab 1897 okt. hónap 14-ik napjára maradt készletben 29.868 drb. A hizott sertés üzle anyzata élénk.

CSARNOK.

A prágai ghettoából.

— Kohn S. zsidó történetei. — 74

Fordította: ifj. Móríc Pál.

Egyedül jogosított magyar fordítás.

Dávid Leb Magdeburger.

— Orbát mondhatott az, igazította helyre a primator. És erre csakugyan méltán reá is szolgált ön. Hanem most én mondom, szólt a primator hízogó, nyájas hangon. Ne haragud-jék Thorschra, mert Reb Dávid Leb én ren-deltem azt ugy. Nekünk tgy is sok ügyünk-bajunk van a kormányhivatalnokokkal, tehát legalább a vallási ügyeinkbe ne engedjük be-avatkozni őket. A hivatalnok urak ugy sem értenek hozzá és csak tréfát űznek a zsidóóól! Már pedig ezt én nem engedhetem meg. Ha tehát valakire még haragszik, akkor egyedül reám haragudhat. Magdeburger ijndtében hátra lépett. Vagy pedig feledje el a szenvedett méltatlanságot, mert mostantól én vagyok a legjobb barátja. Most, hogy megismertem, tisz-telem és becsülöm, eliheti a szavaimat Reb Dávid Leb.

Dávid, mint a bibor ugy felpirosodott. A hitközség feje már harmadszor használta vele szemben a „Reb“ szót, mely czim pedig csak aki chower-el¹ lett kitüntetve, azt illette meg. Mig egyszer, kétszer használta ezt a czimet a primator, addig nyelvtörlés is lehetett.

— Kedves primator ur! Ön ugy szólított engem, hogy Reb... Hisz én nem vagyok chower.

A primator mintha nem hallotta volna e megjegyzést, a sok dolgával mentegődzve elbucszott, mivel Magdeburger is egész meg-nyugodva, sőt a primatorszives leereszkedésén felvidulva, eltávozott.

Az engesztelődés napját már megölték a zsidók és ez erew sukko (a sátoros ünnep előnapja) elkövetkezett. Mert másnap már meg-kezdődött az ünnep. A zsidó városban mint a tenger hullámai, ugy zsongott a tevékeny, szor-goskodó nép. A férfiak a halvásárban fogla-latoskodtak, a nők az elemőzsiát czepeelték hazafelé. A gyermekeknek virággal volt a kezük telve. A mészáros legények nyilt kosu-rakban a fejükön hordták házról-házra a friss húst. A cseledeleányok ismét a boreheszt (ka-lács) szállították a pékműhelyekhez, fel-fel-akadva a tömegben, mely fecsegye, kaczagva, kiáltozva lökdösődött az utczán. És a lomb-sátorok valami regényes, rendkívüli képet varázoltak a régi ghettoha. — Minden háznál volt ugyan állandóan épített sukko, vagy leg-alább egy padlás szoba, melynek a tetője szét-nyitható volt, mely nyilást aztán a sátoros ünnep idejére fonott gyékényvel vagy fenyű lombokkal takarták a tető helyett be. De ha volt is két vagy három ilyen padlás kamara minden házban, ez még koránt sem volt ele-gendő a ghetto lakosainak. Mivel minden zsidó férfi ha tizenharmadik évét betöltötte, az ét-kezését legalább a sukokban költötte el, de emellett voltak olyanok is igen sokan, kik benne is afudtak. És hogy a szükségben segítsenek, nem csupán a házak udvarain, hanem még a nyilt utczákon is mindenütt épültek sátorok. És a lórnás tömegben paraszt fuvarosok két fogatu kocsikot szállították a lomb-sátorokhoz a fenyű galyakat, míg a virágkofák a széles és Pinkász utczákban táboroztak le illatos por-tékáikkal, hangosan kínálgatva virágbokrétaikat

¹ A chower egy diploma volt, melyben a rabbi-nusok adományozták ezt a kitüntető czimet.

s a koszorukat. — Itten többnyire a zsidóskg fiatalága szorgoskodott a bevásárlásokkal. Fialat legények, fiézkók és leánykák diszitgették a sátrakat.

Folyt köv

Debreczeni városi színház

Folyo szám 19. Bérlet szám 16.

S.erd-n, 1897. évi október hó 20-an,

J u h a s z I l o n a első fell-ptéül

Hoffmann meséi.

Regényes operette 4 felv. Zenéjét szerezte Offenbach.

S z e m é l y e k :

Hoffmann meserő Karacs
Lindorf tanácsos, Mirackel orvos Békéssy
Cocheaile lovász Sziklay
Luther csapláros Püspöky
Olympia, báb, Antónia Stelle Juhász I.

Bereini a földszinti és I. em. páholy ki-vételével a színház jobboldali pénztari iro-dájában az előleges jel-ntéseken kijelölt felté-telek mellett még folyton lehet.

A szinlapok bérletét Kulcsár János szinlap-osztó int-zi s csak hiteles nyugta ellenében van feljogositva a szinlap bérletdíjának átvételére.

Csütörtökön okt. 21-én Juhász Ilona második fellépteül

A CREMONAI HEGEDÜS.

Opera 2 felv., írta Hubai Jenő.

Ezt megelőzi :

KOLOSTORBÓL.

Vigjáték 1 felvonásban.

Műsor: Pénteken először: A diplomás kis-asszonyok. Eredeti enekes életkép, írta Kö-vesi Albert (bérletszűnet.) Szombaton, másod-szor ugyanez. Vasarnap d. u. A czigánybáro operette, este A dipomás kisasszonyok.

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben., Alsó-Ausztria, az anti-rheumatikus és antiarthritikus vértisz-tító-teák feltalálójának. Köszvény és rheumatismus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességem nek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálataiért, melyet vértisztító teáj¹ által kinzó rheumatismus szenvedé-cimben teljesített, köszönetemet kifejezni, és aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatos betegségbe esnek, eme kitűnő teára figyelmeztessen. A kinzó fájdalmakat, melyeket teljes 3 évig minden időváltozta-tásnál az összes tagjaimban szenvedtem és a melytől semmiféle gyógyszer, sem a Ba-deni kénfürdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hanykolódtam ágyamban, étvágyam szem-latomást elmúlt, kinezésem egészen eho-mályosult, és egész testeröm elfogyott. A fenti tea 4 heti használata után fájdalma-imtól teljesen megszabadultam nemcsak és mag most is, miután mar 6 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződése, hogy mindenki, a ki hasonló bántalmaknál ezen teánai keresi menedékét, annak feltalálóját Wilhelm Ferencz urat, ugy mint én, áldani logja.

Kitűnő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné

alezredes neje.

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer.

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. **köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, — erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: **Török József** úr gyógyszerárában Király-utca 12. és dr. **Egger A.** úr gyógyszerárában Váci-körút 17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula
gyógyszerész.

S.-A. UJHELY, 129 szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Ugyiszintén: **Róthschnek V. Emil, Tóth Béla** a rak gyógyszerárakban.

Palugyai Carte Blanche

a legkedveltebb

Pezsgő

minden jobb üzletben kapható.

Árjegyzékkel **bor, cognac** és **champagnerről** szívesen szolgál a

Palugyai és Társa

bornagykereskedő cég

Budafok.

A kenyér piacon
egy legjobb forgalmu
fűszer üzlet
eladó.

764/1897.v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 25026.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint **Teltsch Mór** részére **Lókodi Ferencz** debreczeni lakostól 89 frt 38 kr. 10ke, ennek 1896. évi január hó 1-ső napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 28 frt 90 kr. perköltség erejéig 1897. évi június hó 10-én bíróilag lefoglalt és 261 frtra becsült butorok és egyéb ingóságok **1897. évi okt. hó 21-én d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Kasza közön 957 sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi szept. hó 25.

Bódogh Zsigmond
bir. kiküldött.

Őszi és téli

idényre a legújabb és legjobb minőségű

angol, francia és belföldi

gyapjuszövetek megérkeztek.

Kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

melyek saját műhelyünkben a legjobb minőségű gyapjuszövetből és a legújabb divat szerint készültek, mindenkor legnagyobb választékban szabott ár mellett a legjutányosabban árusítjuk.

A nagyérdemű közönség és tisztelt vevőink szíves pártfogását kérve, maradtunk

tisztelettel

Szedlák és Vámos

férfi szabók.

EISLER IZIDOR

a főposta mellett

tudatja a n. é. közönséggel, hogy

női divatáru cikkekkel

rendkívül dusan elvan halmozva

és minden áru

mesés olcsó árban

kapható.

Védjegy. Védjegy.

Védjegy
C. Brády

Mária-
czelli

Gyomor-
cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fellujtság, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** ezek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerárában Budapest, Király utca 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppekkel tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom".

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: **Gólti Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Róthschnek V. Emil, Tamassy és Balázs** gyógyszerészeknél. **Dioszegy**: **Vaday Ignác, Er-Mihályfalván**: **Matray István, Hadrhazon** **Parkas Odón, Kaban Horváth** Kálnán gyógyszerészeknél.